

Wg
118

DE
ILLUSTRISSIMIS RUTHENIS
QVIBUSDAM, SOLIDA ERUDITIONE
QVONDAM AC HODIE INCLUTIS,
DISSERTATIO,

^{QVA}
PRAECELSOS COMITES AC DOMINOS

DN. HEINRICUM II.

UTRIUSQVE PROSAPIÆ SENIOREM,

DN. HEINRICUM III.

JUNIORIS LINEÆ SENIOREM,

DN. HEINRICUM X.

DN. HEINRICUM XI.

NEC NON

DN. HEINRICUM XII.

AC

DN. HEINRICUM XXII.

EJUSDEM JUNIORIS LINEÆ

RUTHENOS,

COMITES AC DOMINOS A PLAVIA, DOMINOS IN GREI-
ZA, CRANNICHFELDA, GERA, SCHLEIZA ET
LOBENSTEINIO, ETC.

GERÆ JAM PRÆSENTES,

DOMINOS PERCLEMENTES AC GRATIOSISSIMOS,

DEINDE

ORDINARIOS DNN. INSPECTORES,

ac tandem

OMNES OMNIUM ORDINUM HONORATISSIMOS VIROS,

Ad Actum Oratorium,

DE
PRINCIPUM ERUDITIONE,

cras, cum DEO,

à

NOBILISSIMIS QVINOVE ADOLESCENTIBUS,

habendum,

qua par est, humilitate, observantia & humanitate

INVITAT

M. JO. FRIDERICUS

Illustris Ruthenæi RECTOR.

GERÆ, CHARACTERE WERATHERIANO,

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

Inxit non ex cerebro quidem suo, sed ex cortina pronunciavit tanquam oraculum, Plato, quasi quidam Deus Philosophorum; non prius cessatura inter homines mala, quam aut homines, rectè verèque philosophantes, capebant fasces, aut imperio admoti divina quadam sorte, exactè philosophentur. Multum quippe interest ad laudem & gloriam Principis, nec parum è re omnium communi est, plurimumque emolumentum promittit, si, quorum provisionibus atque consiliis, tutelæque & curis vitam, salutem, securitatem ac statum subditi debemus, non magis natalium splendore, antiquitate generis & fama majorum, quam eruditione, doctrina & sapientia, tanto fastigio digna, emineant præ aliis atque excellent. De quo ut luculentius constet, non ibimus in vetustissimos vel Græcorum vel Romanorum annales, cum domi & inter Germanos nostros, principem Europæ populum, & in ipsa ILLUSTRISSIMORUM RUTHENORUM gloria & meritis decantatissima GENTE, satis exemplorum occurrat, quibus ostendi sine negotio potest; Principum ac Dynastarum culmina non indicere solidæ eruditionis laudem. Itaque sistam nunc in proscenium nonnullos (quis enim omnibus recensendis ac deprædicandis sufficiat?) ex PRÆCELSIS RUTHENIS nostris, qui variarum rerum scientia ac eruditione singulari celebres fuerunt, magnumque sibi nominis pepererunt decus. Præterimus, quamquam inviti, quod ILLUSTRISSIMORUM COMITUM nostrorum Majores omni laude mactandi, sed & omni majores, nomine & officio Sacri Romani Imperii Advocatorum, jam olim, nec sine immortalis gloria, gavisi sunt, certisque præfecti provinciis, eâ justitia, æquitate ac prudentia excelluere, ut, quos pares hisce ponas, difficulter, quos superiores, nusquam ferè invenias. Certè ad tantam dignitatem non modò fortitudine ac peritia militari illustres, sed & cum primis eruditione, sapientia, aliisque animi dotibus conspicuos Heroas electos fuisse & eelectos, nemo fortassis, harum rerum paulò peritior, negatum ibit. Latere patimur ex Seculo tertio decimo HEINRICUM, cognomine Divitem, cui Franciscus Sarnovinus, Historicus Italus, hoc tribuit encomium, *quod nemini rariora, spectatioraq; vel celestis gratie, vel ardentis nature ingeniiq; præclari dona contigerint, quam isti.* Quæ sine insigni eruditione non fuisse, tam in proclivi est, quam imber est, quando pluit. Neque verò dignè satis commemorari in tanta brevitate, qua constricti sumus, potest HEINRICUS, Burggraviatûs Misnensis axiomate illustris, Imperatoris gloriosissimi Sigismundi Judex Aulicus, nec HEINRICUS GERENSIS, Electoris Saxonis Friderici II. Orator, quo nomine eum expressè dignatur
Geor-

Georgius Fabricius, à quo in conventu Molhusiano accuratè, præcla-
rè ac eruditè Electoris res feliciterq; actas contra fratrem Wilhelmum,
ejusq; Advocatum, virum ecclesiasticum, penes cujus generis homi-
nes regnum eruditionis tunc stetit, fuisse, idem prolixè commemorat.
Accedendum igitur propius ad tempora nostra est, quæ exactius,
quàm prisciora illa, quicquid laude dignum est, recensent. Superiori
ergò Seculo ex Burggraviis Misniæ, HEINRICUS V. & VII, Consilia-
rii Imperiales, ille etiam supremus Regni Bohemici Cancellarius fuit.
Ecquis verò hos, qui Consiliorum & operum maximorum Coadju-
tores potentissimis Imperatoribus & Serenissimis Regibus, ac alteræ
velut cervices tanta cum gloria adstiterè, rudes putet fuisse litterarum, &
à sapientia tenuiter instructos? Nemo, opinor, nisi cui rudis planè &
inconditus sensus est. Denique in hoc præfenti Seculo, quot vixere
RUTHENI CELSISSIMI, tot propemodùm si non eruditos
Dynastas, tamen eruditorum Mæcenates summos ac benignissimos
numeramus. Et hîc velut inter ignes Luna minores, quibus noctis
tenebræ illustrantur, eminet ILLUSTRISSIMUS HEINRICUS co-
gnomento POSTHUMUS, nulla unquam ætate silendus Heros, &
ob exempla virtutum maxima, quæ dedit, citra summas laudes nun-
quam commemorandus. Qui nisi excellentissimis ingenii dotibus,
nisi prudentia singulari ac eruditione exactâ polluisset, nunquam utiq;e
factum fuisset, ut trium Imperatorum Romanorum Consiliarius esse
cum summa nominis gloria potuisset. Admodùm adolescentulus
in Academiis, Argentoratensi præcipuè, quæ tùm Studiosorum Juve-
num multitudine, & septem cum maxime Principum ac triginta trium
Comitum, Baronumq; celebritate gaudebat, eas sibi comparaverat no-
biliores eruditionis opes, ut explicare illas ingenti cum Nominis & im-
mortali gloriâ posset. Testantur hoc orationes, quas in laudatissima Aca-
demia cum applausu habuit summo. Ære verò perennius monumen-
tum extat, Ruthenèum nempe illustre, idq;e per Dei gratiam satis flori-
dum ac celebre, in quo quotiescunq;e ad eruditionem solidam præ-
paratur studiosa pubes, toties Musagetæ beatissimi amor & eruditio ta-
cita quasi voce celebratur. Hic certè (quod non malè facundissimus
Orator dixit) *Scholasticis non baras, sed aras, non caulas, sed au-
las, non casulas & tuguriola, sed domos propè dixerim Augusta-
les & magnifica Palatia excitavit.* Hæc verò LAUDATISSIMI
HEROIS gloria eò augetur magis, quòd inter ILLUSTRISSIMOS
FILIOS ac NEPOTES nec defuerint, omni doctrina eruditi, nec ho-
dientum desint. Nam quid dicam BEATISSIMUM HEINRI-
CUM X. maximum illud ac propè unicum pietatis, comitatis ac eru-
ditionis instar? Quoniam hic, cum juvenis admodùm in alma Philu-
rea operaretur litterarum studiis, non semel ex Cathedra cum disputa-
toria,

149 118 77
toria, tum & oratoria dotes animi, quas admirabiles à benigniori natura fortitus erat, explicuit, tunc præcipue, cum habenas moderari Academicas ingrederetur; ecquis eum laude eruditionis, ecquis gloria doctrinæ defraudabit? Et quid commemorem MAXIMI PARENTIS non minores FILIOS, ILLUSTRISSIMUM imprimis COMITEM ac DOMINUM, DOMINUM HEINRICUM III. DOMINUM meum PERBENIGNUM ac GRATIOSISSIMUM? Qui per adolescentulus & decennis quidem, in aula Lobensteinensi politissimam, non sine gaudio insigni PRÆCELSORUM PARENTUM, habuit orationem. Idem cum ILLUSTRISSIMO FRATRE DOMINO HEINRICO V. jam pridem beatissimè defuncto, vim capacissimæ indolis in omni doctrinarum genere felicissimo successu agitabat & exercebat, ut, postquam è Gymnasii nostri Cathedra suæ valedixisset Patriæ, non cruda, sed matura studia in Academias exteras, Tubingensem præcipue Germanam, & Gallicam, quæ Flexiæ est, non propelleret, sed transferret. Vestigiis hisce, tam laudabiliter pressis, egregiè postea institit ILLUSTRISSIMUS COMES ac DOMINUS HEINRICUS X. viva spiransq; Imago DESIDERATISSIMI PARENTIS, qui, dici non potest, quanto impetu ac fervore ad eruditionis consummatæ laudem grassatus sit, non domi solùm, sed & in variis Europæ provinciis, Gallia, Italia, Morea, Belgio & Anglia, aliisque regionibus cultioribus, quas, tanquam Ulysses alter, Deo adfite, comite fortunâ, ut & eruditionem & prudentiam locupletaret ex voto, peragratus est. Non erit dividia, si ex ILLUSTRISSIMA STIRPE SENIORE, quia meretur, addam DOMINUM HEINRICUM XII, quem non modò à primis, ut Græci dicunt, ungviculis in aula Serenissimi Ducis Brunsvicensis ac Lüneburgensis RUDOLPHI AUGUSTI ad virtutes Heroicas, præcipue ad egregiam eruditionem eductum, sed & per annos admodum quatuor, eadem benignitate, in spem celsi generis & gloriam majorum interioribus litteris probè innatritum non ignoramus. Cujus divinam memoriam, singulare studium, quo diebus noctes conjungebat lucubrando, & impetum ad laudatissima quæq; incomparabilè commendat quidem Henricus Meibomius, illius in alma Helmstedienfi hospes, nec commendare satis ac prædicare potest. Documentum sanè perquam illustre suæ in rem litterariam clementiæ Idem semel atq; iterum dedit, quod ad Collegium Ruthenicum gratiosissimè invisit. Itaque quam gloriam ILLUSTRISSIMI COMITES ac DOMINI RUTHENI probarunt hætenus, eam, quotiescunq; & quibus poterunt modis, suis cum maximè BENIGNISSIMIS DOMINIS ac NUTRITIIS circumfundet, quod eorum per clementi sinu fovetur, Ruthenèum. Et ideo veniam clementissimè dabunt ILLUSTRISSIMI COMITES ac DOMINI UTRIUSQUE LINEÆ RUTHENI, DOMINI A PLAVIA, DOMINI IN GREIZA, CRANNICHELDA, GERA, SCHLEIZA ET LOBENSTEINIO ETC, DOMINI GRATIOSISSIMI, quòd, quoniam EORUM exoptatissimâ præsentia nunc Gera gaudet, suumq; effert caput, occasione, divinitus oblata, intentam, non nihil Gratia decerpere inde sibi, modestia quidem & submissione debitâ, audeat illustre Ruthenèum. Qua de causâ NOBILISSIMOS quosdam ADOLESCENTES de Principum eruditione inter se disceptantes in cathedrâ sistet publicâ, ita, ut post Prologum CHRISTOPHORUM ADAMUM à Dobeneck/ EQ. VAR. JO. CHRISTOPH. à Carlowitz/ EQ. MISN. problema proponat; cujus deinde affirmativam CHRISTOPH. FREDERICUS à Tettau/ EQ. MISN. negativam verò ERNESTUS à Gustedt/ EQ. SAXO tuebitur: quam controversiam antè laudatus CAROLOWIZIUS decidet: tandem ILLUSTRISSIMO, ac in universum LECTISSIMO AUDITORIO gratias, quas par est, nuncupabit HEINRICUS ANTON. von der Delsnitz/ EQ. VAR. Ut igitur PRÆCELSI HEROES, arduis rebus aliis, quibus nunc propter egregium publicum distinentur, vel horulam subducant, gratiosissimè Ruthenèo suo commodandam; id verò est, quod humillima animi mente precamur. Quod si fit, ut non vana spes est, de RELIQUORUM HONORATISSIMORUM PATRONORUM ac FAUTORUM præsentia vix habituri sumus, quod dubitemus. P.P. Gera, XIV. Decemb. A. O. R. ∞ Jc XCIII.

ULB Halle

004 975 774

3

V077

Wg
118

DE
ILLUSTRISSIMIS RUTHENIS
QVIBUSDAM, SOLIDA ERUDITIONE
QVONDAM AC HODIE INCLUTIS,
DISSERTATIO,

^{QVA}
PRAECELSOS COMITES AC DOMINOS

DN. H E I N R I C H

UTRIUSQVE PROSA

DN. H E I N R I C H

JUNIORIS LINEA

DN. H E I N R I C H

DN. H E I N R I C H

NEC NO

DN. H E I N R I C H

AC

DN. H E I N R I C H

EJUSDEM JUNIO

RUTHENIS

COMITES AC DOMINOS A PL
ZA, CRANNICHELDA,

LOBENSTEIN

GERÆ JAM PE

DOMINOS PER CLEMENTE

DEINI

ORDINARIOS DNN.

ac tand

OMNES OMNIUM ORDINUM

Ad Actum

DE
PRINCIPUM E

cras, cum

NOBILISSIMIS QVINQV

habend

qua par est, humilitate, observantia & humanitate

INVITAT

M. J. O. FRIDERICUS

Illustris Ruthenæi RECTOR

GERÆ, CHARACTERE WERTHERIANO,

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
(SAALE)

